

Jitka Smrigová: Letní tábory pro děti a mládež

Každý rok se v Českém spolku na Slovensku snažíme alespoň trošku zapojit do činnosti mladé lidi z naší komunity a prostřednictvím letních táborů a krátkodobých výletů se nám to celkem daří. Pravdou je, že nám v naší spolkové činnosti schází lidé v mém věku – nemají zájem něco organizovat a zapojit se do přípravy akcí. Každý se stará především o vlastní kariéru a o to, aby jeho rodina byla po všech stránkách zabezpečena. Nedá se to nikomu vyčítat. Z lidí se stávají individualisti a nemají potřebu se hromadně setkávat, povídat si ve svém rodném jazyku nebo spíš v rodném jazyku svých rodičů a prarodičů – většina těchto lidí se totiž na Slovensku už narodila a byla zde vychována. No a takových, co se na Slovensko přistěhovali po rozdělení Československa a tím pádem jsou to opravdu rodáci, je málo. Prostě doba je trošku jiná, život se změnil a my se snažíme, aby děti a mládež naší komunity měli přehled o historii, současnosti, kultuře a rodném jazyku svých prarodičů a rodičů.

Jak to děláme můžete vidět právě v mé prezentaci. Každý rok organizujeme v letních měsících akce pro děti a mládež, nebylo tomu jinak ani v roce 2012. Proč bychom se báli na Prachovské skály, dudláj, dudláj dá..... takto nějak začíná velmi známá písnička Ivana Mládka a začínalo tak i letošní léto pro 18 mládežníků a pět vedoucích. Ještě v poslední den měsíce června jsme večer nastoupili do vlaku a vyrazili směrem Pardubice a dál autobusem na Malou Skálu – nádherné místo v Českém ráji, kde už nás čekalo velmi příjemné ubytování a skvělý program. Trošku historie, trošku dobrodružství, trošku adrenalinu a především nádherná příroda, tak by se dal shrnout letošní táborový program.

Počasí nám přálo, sluníčko se smálo, jen každý večer byla pořádná bouřka, což bylo jen dobře. A tak program běžel podle předem připraveného plánu. První den byl v naší režii – návštěva skalního hradu Vranov – Pantheon, kde jsme se dozvěděli něco o historii a mohli obdivovat spojení skal se stavební prací lidí. Dále jsme pokračovali cestou k hradu Frýdštejn, z jehož věže je nádherná vyhlídka po celém okolí - třeba až na hrad Trosky.

Druhý den ráno, jsme se přesunuli na louku před penzionem a vyzkoušeli si lukostřelbu – nejdřív trénink a potom soutěž. Odpoledne nás čekalo odhalení tajemství Malé Skály – rozdělili jsme se do tří skupin. V každé byl jeden nebo dva vedoucí a s mapou v ruce, jsme vyrazili pátrat po ostatcích Zachariáše Römische. Poznali jsme známá i méně známá místa Maloskalska a během několika hodin si otestovali svoje schopnosti práce s mapou, logické myšlení, nebojácnost, trochu sportovního nadání a týmového ducha. Jelikož ani vedoucí nejsou dokonalí, tak dvě ze tří skupinek trošku zabloudili, nakonec jsme všichni úkol splnili, ostatky našli a tak získali i odměnu.

Třetí den dopoledne byl částečně oddechový a kdo měl chuť, mohl se přidat ke dvěma vedoucím a věnovat se geocachingu. Při té příležitosti objevili nádherné místo nedaleko našeho ubytování. Výšlap na Horákovu a Husníkovu vyhlídku byl sice náročný, ale vyhlídka na celou Malou Skálu opravdu stála za tu námahu. Zpět jsme šli pohodlnější cestou a naplánovali, že poslední den tuto vyhlídku uvidí úplně každý. Dne však ještě nebyl konec, odpoledne nás čekala opravdu hodně dobrodružná stezka – nic pro klaustrofobiky, ale zážitek neuvěřitelný, který doplňovala bouřka. Přesunuli jsme se do Klokočských skal a uprostřed skalnaté divočiny museli překonat nástrahy domorodých rebelů v bludišti kaňonů, jeskyní a skalních věží a vrátit se zpět do civilizace. Přežili jsme všichni bez újmy na zdraví, jen s pár škrábanci a šíleně zašpinění ... a co je nejdůležitější s úsměvem na tváři.

Den čtvrtý byl více poznávací – s průvodkyní, která nás informovala o historii a zajímavostech jsme navštívili města Jičín. Autobus nás vyložil na krásném náměstí a začali jsme návštěvou muzea: je opravdu originální, člověk tam může být celé hodiny a určitě se nudit nebude – každý si vyrobil kouzlenou hůlku na spuštění krátkých filmů, hudby, voňavého testeru, hledali jsme čísla na obrazech a když jsme je našli, objevili tajnou komnatu a také jsme mohli vyzkoušet všelijaké činnosti z naší historie i současnosti – usoukat nit na kolovrátku, uplést svetr, přiřadit semínka k názvům, pomlet mouku na kamenném mlýnu. Součástí muzea bylo i maličké loutkové divadlo, ve kterém se z našich mládežníků na chvíli stali herci. Dalším místem našeho zájmu byla Valdická brána, z jejíž věže byl nádherný výhled na celý Jičín a jeho okolí. No a k Jičínu neodmyslitelně patří i postavičky Rumcajs, Manka a Cipísek - trochu jsem uvažovala, zda je vůbec naše mládež ještě zná, ale byla jsem příjemně překvapená. Tyto pohádky se totiž v televizním vysílání již neobjevují. Ale zase risk je zisk - a proto nás naše nohy dovedly do Rumcajsovy ševcovny.

Z Jičína je to kousek na Prachovské skály – my jsme se nebáli a s průvodkyní prošli nejzajímavější místa, tohoto skalního uskupení pískovcových přírodního útvarů různých tvarů. Vznikly v období [druhohor](#) jako usazeniny na okraji moře. Jsou zde archeologické nálezy, dokazující, že lidé zde žili již v [pravěku](#) od [doby kamenné](#). Celá oblast skal byla přírodní pevností [slovanských](#) kmenů, jen na několika místech doplněná valy. Uvnitř pak vznikala první sídliště. Na naší cestě jsme se dozvěděli něco o historii, všelijaké zajímavosti, příběhy a legendy.

Pátý den byl asi nejteplejším dnem našeho pobytu, ale možná se takový jen zdál. Půjčili jsme si horská kola a v doprovodu dvou instruktorů - Štěpánky a Dana - jsme krásnou přírodou, docela kopcovitou, přijeli na hrad Trosky. Opravdu nádherný hrad - náročná cesta stála za to. Průvodkyně Štěpánka nás seznámila s historií a prozradila legendu o dvou věžích hradu. Z jedné z nich je opravdu nádherný výhled. Také jsme se dozvěděli zajímavosti o dravcích, které ukazovali na prvním nádvoří hradu. Po prohlídce hradu a krátkém odpočinku jsme měli původně v plánu pokračovat na hrad Kost, ale museli jsme se přizpůsobit nejslabším a také teplu. Večer byl opravdu pouze relaxační.

Šestý den byl obrovským zážitkem - lezení a slaňování na Suchých skalách – v ráji horolezců. Samozřejmě pod odborným dohledem instruktorů. Někteří opravdu museli překonat sami sebe a pár lidem se to ani nepodařilo, možná příště. Odpoledne bylo opravdu velké teplo a proto se většina koupala v řece Jizeře. Vedoucí se při řece seznámili s kastelánem hradu Zbiroh Pepou a on nám na večer dohodl setkání se starostou Malé Skály Michalem Rezlerem a besedu s Miroslavem Šimkem, který je dvojnásobným držitelem olympijského stříbra ve slalomu na divoké vodě a to ve dvojici s Jiřím Rohanem. Toto stříbro získali v letech 1992 a 1996. Pan starosta nám přinesl nádhernou skleněnou mísu s věnováním, kterou vyrobila místní studentka jako svoji maturitní práci a také jsme od místních dívek dostali spoustu nádherné bižuterie. Do konce pobytu jsme naplánovali i další spolupráci na příští rok - ještě nejméně jeden tábor na tomto krásném místě, pomoc při úpravách hradu. Setkání se studentkami sklářské školy, ukázkou výroby tahaných perel a jiné bižuterie.... prostě je zde ještě hodně zajímavostí a míst, které je potřeba mládeži ukázat.

Předposlední den byl trošku turistický, ale opět s průvodkyní, která nám povídala o zajímavostech a historii Riegrovy stezky a Bozkovské dolomitové jeskyni. Cestou na vlak nás zastihla bouřka, takže těsně před nádražím jsme všichni úplně promokli. Naštěstí to bylo do penzionu asi deset minut vlakem. Do večera se počasí umoudřilo a tak jsme si pod nebem

plným zářících hvězd oblékli nafukovací vesty a splavili na raftech asi 10 kilometrový úsek řeky Jizery. Byl to nádherný zážitek, po kterém nás čekala poslední noc v penzionu. Další den byl dnem posledním, čekal nás výstup na Horákovu a Husníkovu vyhlídku a nedaleko vyhlídky i kastelán hradu Zbiroh Pepa. Provedl nás zříceninou a povídal o historii hradu a také celého Maloskalska, a to velmi zajímavě, protože v průběhu výkladu dával mládeži různé otázky z historie. Tím náš tábor skončil a všichni jsme se přesunuli vlakem zpět do Košic. Mládež se už ve vlaku hlásila na tábor další.

Opravdu jsem ráda, že se mi při přípravách programu daří získat zájem mládežníků, že program je vyvážený po všech stránkách tak, aby je zaujal, což není v současnosti jednoduché. Mládež je zvyklá sedět u počítačů, lákají je všelijaké party, posedávají po sídlištích a nic nedělají – z toho potom číší pouze problémy a nezájem. V našich táborech však navštíví nová místa – už druhý rok to byla právě Česká republika. Poznávají historii, kulturu, jsou v přímém kontaktu s češtinou a aby to bylo pro ně zajímavé a lákavé, jsou přidány i aktivity na posílení sebedůvěry, týmového ducha a vzájemné spolupráce. Po letošním táboře jsem se dokonce setkala se zájmem ze strany rodičů – právě mých vrstevníků o podobný tábor. A tak opravdu zvažují, zda se do přípravy pustím.

Má prezentace ještě nekončí. Každý rok pořádáme letní tábor pro děti. Letos se nám ho bohužel nepodařilo zrealizovat, ale zorganizovali jsme alespoň celodenní výlet pro rodiče a prarodiče se svými vnoučaty – při takovém výletu dochází ke spojení dvou až tří generací, která se daří. Určitě podobné akce budeme organizovat několikrát ročně. Jednalo se o hledání pokladu na Jahodné. Celé dobrodružství pro děti ve věku od 5 do 15 let začalo ve Vyšném Klatově, kam autobus odvezl z Košic celou skupinu. Zde čekali dva pomocníci skřítky Jahodníčka malého (postavička z knihy Vitězslavy Klimtové) a trochu dětem na cestě pomáhali – přinesli sebou svitek, na kterém jim skřítek vysvětlil, kdo je, kde žije a proč posílá pomocníky. Potom je poslal po červené značce ke zřícenině „Klatovského hradu“. Na tom místě je opravdu nepořádek a děti tam čekala další zpráva, na jejímž základě museli slíbit že budou v lese dodržovat pořádek, vše co sebou přinesou i odnesou a také, že se budou v lese chovat tak jako se patří – děti vše jednohlasně slíbily.

Tak mohly pokračovat v cestě, kde ze šifer, hádanek (v češtině) s trochou pomoci skládaly heslo, které od nich pomocníci na závěr cesty chtěli slyšet. Všechny děti heslo vyluštily, slovíčko přeložili do češtiny a dostali souřadnice místa, kde se poklad ukrývá. Mohli si vyzkoušet hru geoacaching, která jim byla cestou vysvětlena a některé z nich velmi zaujala. Ostatní se pustili do hledání pouze s nápovědou a svýma očima. Společně poklad našli a radost byla veliká.

Po dobrodružné cestě následovala přestávka na oběd – někdo opékal, další snědl, co si přinesl. A kdo neměl chuť k jídlu, pohoupal se na houpačkách, sklouzl na klouzačce, prostě se dosyta vyblbnul. Po dobrém obědě a příjemném dobrodružství následovala osvěžující tečka na závěr krásného dne – koupání v bazénu. Potom už se každý, jak chtěl, vrátil domů – někdo autem, někdo počkal na autobus a pár lidiček pokračovalo v turistice dál. Počasí nám přálo a celý výlet jsme zvládli suchou nohou a díky příjemnému větříku a stínu stromů se ani nikdo na sluníčku neuvařil.

Myslím, že i takový výlet může být zajímavý a docílit setkání dětí, mládeže, rodičů, prarodičů - spojit českou komunitu. Sice ne všichni jsou česky mluvící, ale na těchto akcích aktivují češtinu. Děti se s ní postupně seznamují prostřednictvím her, a to jak v psané, tak mluvené podobě.